

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

**Peterburg 2. julija.** Ruski car je šel 28. junija čez vodo na desni breg Dunava. Bil je od svoje vojske in od Bolgarov navdušeno pozdravljen. Njegov glavni kvartir se je preselil v Zimnico.

Ruski most pri Siščovu je bil po noči od 29. junija do 30. junija po hudem viharji odtrgan, pri čemer je 26 pontonov utonilo. Verjetno je, da se bode most do 1. julija uže zopet zvršil.

**Carigrad 2. julija.** Turški poveljnik iz Vidina poroča, da je bil ruski most pri Siščovu podrt in da so bili Rusi pri Bieli tepeni.

**Carigrad 2. julija.** Turški poveljnik v Suhum-kale poroča, da je 15.000 Rusov v sredo napalo v Čamčovi Turke, ki so se zašancali. Rusi so bili odbiti od Turkov, katerim je pomagala oklopna turška flota z morja.

**Ruščuk 28. jun.** Rusi streljajo v Ruščuk smrtonosno. Mnogo hiš je zgorelo, veliko ljudi je ranjenih in mrtvih, ljudje beže.

**Bukarešt 29. jun.** Pod Vidinom se Rumuni pripravljajo most delati čez Dunav, da bodo tam Turke prijeli.

**Peterburg 28. jun.** Zavoljo tega, ker se je ruske vojske posrečilo preiti Dunav pri Zimnici, bilo je naše mesto razsvitljeno in po cerkvah zahvalne službe božje.

**Bukarešt 30. junija.** Dozdaj je več kot 60.000 Rusov šlo čez Dunav. Most pri Siščovu je čisto gotov narejen. Rusi, ki so si pri Zimnici naredili prehod, utrjujejo se tamkaj. Siščov, Nikopolj in Babadag so Turki

izpraznili in Rusom prepustili. Mej trdnjavami na meji se streljanje še vedno nadaljuje. Ruski glavni kvartir je bil iz Rumunije v Siščov preložen. Turška trdnjava Ruščuk gorí in razpada.

## Vojska.

Bratje Rusi napredujejo v Bulgariji silno. Trdnjavo Ruščuk bodo kmalu od suhe bulgarske strani zajeli. V Dobruči se sme kmalu bitka pričakovati. Elementarna nezgoda pri mostu na Siščovu nema večjega pomena, dokaz temu, da je sam car prešel uže na turško stran Dunava: Bog ga blagoslovi in vojsko mu!

Brez dvombe pa je pričakovati še prav hudih in krvavih bojov in mi bi se preveč upali, če bi menili, da bodo vrli slavjanski osvoboditelji bratov, imeli legak sprehod v Bulgarijo. Turki se bodo še divje branili in še v potocih bode tekla blaga slavjanska kri.

To nam kažejo dogodki v azijske vojski. Tam se je rusko napredovanje nekako zapelo. Pri Zevinu so Rusi, ki so predaleč prišli, napadeni bili od večine Turkov in ustavljeni. Pomogli si bodo uže, to vemo, ali izgube so imeli velike.

V Bajazidu je desetkrat večja turška vojska, najbrž v novjšem času skupaj z bobnani azijski divjaki, obkolila rusko posadko. Rusi bodo skrbeli, da jo osvobodijo.

Za hrbotom Rusom pak, kjer so Turki okolo Suhum-kale skušali Kavkaze zoper Ruse na upor vzdigniti, godi se Turkom uže bolj slaba. Uže poročajo včeraj carigradski viri sami, da njih prizadevanja tam niso vspeha imela, in denes priznavajo, da je uže 15.000 Rusov, najbrž novih vojakov nad nje prišlo.

Kako so Črnogorci vendar le res Turke

iz svoje domovine krvavo-hrabro izsekali, morajo zdaj uže turško-nemški in magjarski časniki, kakor „Pester Lloyd“ in dunajska vlada „N. Fr. Pr.“ priznavati, listi, ki so se uže veselili, kako bode Črnagora pokorjena in potrta, ki niso imeli drugzega nego psovanje na slavne te junake jugoslovanstva.

Od Dunava se piše, da je ruski car v neke gospodarske hiši, imenovane „Dacija“, blizu Turnu-Margurelli ukvartiral se. Najbrž bodo Rusi tudi tu čez reko šli. Glavni stan velicega kneza Nikolaja, kot prvega poveljnika je uže takraj Dunava v Siščovu. — O prehodu čez Dunav pri Zimnici se piše, da, ko so se prvi Rusi po čolnih in plavih prepeljali na turški breg, niso nič odpora našli. Vendar so se kmalu potlej pokazali po višinah turški vojaki in začel se je živahen in krvav boj.

## Posvečevanje bolgarske zastave v Ploještih.

Še za časa bivanja ruske vojske v Besarabiji, tedaj pred njenim prehodom čez Prut, se je pri glavnem stanu v Kišenevu začelo snovanje rusko-bolgarske legije. V začetku svojega osnovanja nij štela ta legija več kakor 300 mož, ter se je nazivala bataljon. Sestavljeni so bili njeni kadri iz boljših častnikov in podčastnikov armade ruske, in glavno poveljništvo nad legijo je bilo izročeno generalu Stoletovu, kateri je bil še polkovnik, leta 1874, imenovan za načelnika Amudarjinske učene ekspedicije. Obrazovanje legije ima namen, dati Bolgariji prve kadre njenih lastnih, narodnih sil, postaviti za njo brambo za novo, bolj srečno, svobodno življenje.

## Listek.

### Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisal Miss M. Cummins, poslovenil J.)

### Drugi del.

### Osemnajsto poglavje.

(Dalje.)

Če ravno sem vedel, da mu jeza še nij odlegla, če ravno sem vedel, da bi bil lahko vročo mojo kri razgrel do besnosti, in če ravno sem bil sklenil, da mu bodem več prišel pred oči, moral sem ga vendar poiskati, da bi mu ovrgel krivo krivičenje, katero mi je izustil. A ne v ozidji njegovega bivališča, na domu trpeče hčere, ampak v kupčijski pisarni, kjer se je blezo zgodilo zločinstvo ponarejanja, in priča svojih tovarišev sem hotel očitno zavrniti čin od sebe in ga pozvati, naj mi ga dokaže. A prej sem moral Emilijo ali viditi ali pa slišati o njej; predno bi naletel na očeta,

moral sem pozvedeti, kako in kako močno sem mu storil zelo v osebi njegovega otroka. Na to pa sem moral čakati, da sem pri temi druge noči prišel nepazen v hišo.

„Zato sem blodil celi dan okrog ter nijsem ničesar ne okusil niti za trenotek se umiril, ker mi je pred očmi neprestano plavala moja uboga, ljubeznjiva, mučena Emilija. Ure, zdelo se mi je, se niso nikdar stekle. Spominjam se še tega dneva čakanja, kot bi bilo celo leto nesreče. A nazadnje je prišla noč z gosto meglo. Približuje se ulici, v katerej je gospod Graham bival, ustavil sem se nasproti njegove hiši ter sem trepetal zagledavši voz doktorja Jeremija pred vrati; vedel sem namreč, da doktor uže teden dnij nij več obiskoval Emilije in da so tedaj bili poslani ponj, da bi jo lečil vsled nove nesreče. Ker sem ga našel tam ter mislil, da je gospod Graham o tej uri najbrže tudi doma, nijsem šel noter, ampak sem ostal zakrit v meglo ter sem čakal ugodnejše prilike.

„Parkrat je šla oskrbnica gospa Elisova po stopnicah gori in doli, kar sem natanko videl skozi oknice v vratih; potem je prišel po časi doktor Jeremija z gospodom Grahamom. Doktor je hotel naglo otiti, a gospod Graham ga je ustavil, da bi ga vprašal za bolnico, kar sem sklepal iz srčne žalosti, ki jo je izražoval obraz mojega očeta; položil je roko na ramo staremu prijatelju rodbine ter bi bil rad v lici mu čital njegove misli. Doktor mi je molil hrbet in sklepal sem na njegove besede le po včinku, ki so ga delale na vprašalca; njegov oparjen obraz je postajal vedno strahovitejši z vsakim zlogom, ki ga je izustil blagi zdravnik, čegar besede so bile vsem njegovim znancem pravi mališki izreki.

„Treba mi nij bilo drugega spričevala, da bi se bilo prepričalo, da je določena Emilijina osoda. Ko sem pomiluje gledal nesrečnega očeta in trepetaje mislil, koliko sem se jaz zakrivil te nesreče, čutil sem, da me očem nij mogel bolj zaklinjati, kot sem se sam za-



Brzo so se dopolnjevale vrste novej legiji, in sedaj šteje ona uže na tri tisoč mož, razdeljenih v šest družin, vsaka s 500 vojaki. Bolgarski prostovoljci, ki so goreče vneti za vojno, za katero so se sami ponudili, se naglo seznanjujejo z glavnimi pojmi vojaške vednosti, tako, da bi človek menil videti pred soboj stare vojake. Reč gre lahko, soglasno, ubrano; a glavno je: brez vsakega zunanega dreganja in zbujevanja; v legiji vlada stroga disciplina, učitelji so izvrstni in učenci dostojni svojih učiteljev. Važen dogodek je bil za to legijo 18. maja, dogodek, ki ima za Bolgarijo zgodovinski in npravstveni pomen, vežoč jo z Rusijo in krepčajoč njeno srčno zvezo z visoko in silno materjo pokroviteljico. Uže v prošlem letu je mesto Samara izgotovilo zastavo za bolgarske družine, ki so vstale proti Turkom, skrivavši se po votlinah Golkonovo. Ta zastava nij mogla priti prav na svoje mesto; znano je, kako žalostno se je končala ta poslednja vstaja. Mej tem je bila zastava izgotovljena, in mesto Samara jo je poslalo sem, da se izroči novej bolgarskej legiji, o kateri se je prej govorilo. Župan Samarskega mesta, Koževnikov in mestni svetovalec, Alabin, sta osobno prinesla to zastavo, ter se predstavila njegovi visokosti glavnemu poveljniku. 18. maja je bil tedaj naznanjen dan, da se ta zastava slovesno blagoslovi v Ploještih. Šotori so postavljeni na prekrasni, zeleni trati, dobro uro od mesta; proti severu pa gosto zelena ravnina začne delati počasi valove, zagledajo se prvi holmi gornih skupin in za njimi se razprostira na obzoru belo progasta vrsta s snegom pokritih Karpatov.

Taborišče bolgarske legije leži pravilno in zelo krasno; prostovoljci imajo kratke široke suknjice z rudečimi motvozi in medenimi gumbami; glavo jim pokrivajo okrogle kosmate kape, s svetlo-zelenim vrhom, zraven pa nosijo široke hlače in visoke škornje; črez pleča jim visi skupaj povit plašč, kontuš na pasu, in kratki šaspo z jataganom mesto bodaka; vse skupaj daje legiji zelo bojevit pogled. Oprava lahka, pripravna in nedraga, z eno besedo prav praktična.

Uže je pripravljeno vse k blagoslovljenju zastave, družine se postavijo v rede na svoja mesta: po sredi travnika stoje klečalni stoli in pred njimi leži na mizi zastava, ne še nabita na drog. Trobojnica je rudečebeloplava, z velikimi črnimi krizi na obeh

klinjal. Močno sem tugoval in nikdar nijsem nehal obžalovati, da sem se tudi nekoliko zakrivil viharja, v katerem se je ubogi devotki tako grozovito razbila ladija; pri vsem tem pa nijsem mogel pozabiti, kako se je gospod Graham obnašal pri tem; pri vsem tem mu nijsem mogel odpustiti krivice in razžalitve, ki ste me toliko omamile, da je moja roka ugonobila Emilijo. Precej po odhodu doktorjevem sem zagledal očma priti doli po stopnicah ter otiti; žalost je bila izginila raz njegovega lica ter se je umaknila navadnej njegovej mirnosti, samozadovoljnosti in prevzetnosti. Iz vsega tega in ker je glasno redoma bil s palico na tlak, sem sklepal, da nikakor nij tako skesanega, ponižnega srca, kot sem bil jaz. Zato sem ga nehal milovati, ker je bil tako malo potreben ali vreden milovanja. Milujé le samega sebe, sem zrl v otrpreno njegovo lice s srcem, ki razen neizpravljivega črta nij poznalo drugega čuta do njega.

(Dalje prih.)

straneh, ošitimi z zlatom in svilo. Sredi križa je na eni plati podoba Iverske Matere božje, na drugi sta pa sv. Ciril in Metod, pokrovitelja in posvetitelja zemlje bolgarske. Na zastavinih trakovih je z zlatom všito: „Da se povzdigne Bog in se razsujajo njegovi vragi,“ in „Mešto Samara Bolgarom 1876 leta.“ Kopje na drogu je srebrno in pozlačeno, v Bizantinskem slogu.

Posvečevanje se prične. Služita dva bolgarska svesčenika, eden iz mesta Livne — arhimandrit Amfilohij, drugi iz Tirnova, Peter Drožk; oba sta se udeležila poslednjega vstanka, ter se borila za svobodo svoje ugnete domovine. Njegova visokost glavni poveljnik pride o polu treh v ostrog in obide vrste, prostovoljcev. Spremljajo ga navdušeni kriki „ura!“ kateri umolknejo naenkrat, ko mahne glavni poveljnik z roko, stoječ na svojem mestu zraven mize z zastavo. Začne se molitev. Mrtva tišina zavlada v kolonah in trume mnogih gledalcev, Bolgarov iz okolice, zbravših se tu k velikemu prazniku.

Ko so končane molitve, prične se originalni obred pribijanja zastave k drogu. Prvi žebelj je izvolil zabiti sam višji poveljnik, drugi — štabni načelnik armade, general Nepokojicki, zatem načelnik legije, oba Samaračana, predstavljajoča svoje mesto, in arhimandrit Amfilohij. Na konec pride k sedmemu žeblju starček v raskošnej, narodnej opravi. Za širokim pasom mu molijo ročaji turških samokresov in veliki jagatan, zadej mu visi kriva sablja v dragi nožnici. To je znameniti vodnik bolgarskih vstankov, vojvoda Cepko Petrovič, ki je uže vodil 19 let strah nad Turke, kot nevihta Balkana. Enkrat je vendar padel v plen Turkom, ter presedel cela tri leta v temnici. Sled strašnega železnega oklepa se še zdaj pozna starčku na vratu; osem in dvajset obrunkov nosi na svojem telesu. Javil se je k legiji kot prostak, a nijso ga pustili v rede, temuč postavili ga pri generalu Stoletovu kot svetnika ki dobro pozna kraje, kjer bo legiji treba delovati. S solzami v očeh prime Petrovič za srebrni žebelj, se prekriža, poljubi zastavo in predno zabije žebelj, vneto in glasno govori: „Naj pomaga Bog, da preide ta zastava od konca do konca vso zemljo bolgarsko, da si otarejo ž njo naše matere, žene in hčere svoje tužne oči, da beži pred njo vsa beda, zlo in nesreča, za njo naj pa leži mir, tihota in sreča.“ Glasno in jasno so donele te proste čustva polne besede starega junaka, začuje se udarec žeblju na glavo, in kakor nalašč, v tem trenutku se zablika in votlo zagrmí v sivih oblakih, ki so se nakopičili nad Karpatai. „Dobro znamenje, dobro,“ se sliši mej krdelom. Ostale žrebilje pribijejo častniki legije in prostaki bolgarski. Ko je to delo dovršeno, prime glavni poveljnik za drog in visoko nad glavo dvigne zastavo. Pretresljivo in goreče zagrmí v vrstah „ura“. Kape lete v zrak, kakor tropa črnih ptic nad družinami. General Stoletov, major Kalitin, načelnik tretje družini in praporščak — vsi trije se spustijo na kolena in prejmejo prapor iz rok njegove visokosti. Zdaj primarširajo slovesno v kolonah družine mimo glavnega poveljnika, — kakor bataljoni starih vojakov, ne glede na to, da jih je nekaj vmes, ki se še komaj eden teden vadijo. Glavni poveljnik sede v voz in se odpelje v Ploješte; a dolgo potem, dokler oblak prahu ne skrije voza, odmevajo radostni kriki prostovoljcev in stotere leteče kape

črniyo zrak. To je bil Bolgarom dan slovesnosti in radosti, blagovest njih bodoče svobode, neodvisnosti in tedaj tudi sreče.

Iz „Njive“.

**Iz Rusije 22. jun. [Izv. dop. \*]**

Tri glavna vprašanja so, s katerimi se zdaj rusko izobraženo in sploh čitajoče občinstvo najbolj zanima: Kdaj zagrmí Kars, kdaj prekoračijo naši Dunav in kaj bode z malo a vrlo Črnogoro? Prvo vprašanje stavimo si jako spokojni. Bere se vselej na lici nekaka radost, če kdo sproži to vprašanje, radost, katera izraža občudovanje in blagodarost, bolje slovensko: srčno zahvalo. Naša kavkaška vojska postavila si je uže toliko monumentov, zvršila je uže tako mnogo junaških del, da v istini zasluži največjega oobčudovanja, naiglokejšo zahvalo naroda, kateremu na slavo ona služi. Dopisi v „M. Ved.“, katere dobivajo iz samega štaba, tako jasno kažejo ono lastnost naše kavkaške armade, katera je ne samo glede Karsa, nego sploh glede vedanja ruske vojske v Aziji, conditio sine qua non, da se nikomur nij treba ni na trohico bati, da bi se naša vojska v azijske Turčiji ne končala za nas tako slavno, kakor se je začela, da bi se ne okončila tako, kakor so se sploh vse vojske, katere je sveta Rusija s Turčiji bila. Ta lastnost imenuje se prava slovanska ruska vztrajnost in vse, kar sestavlja bitnost tega pojma.

Na drugo vprašanje ne odgovarjamo si tako mirnega srca. Nemamo uzrokov, dvomiti o hrabrosti naše zadunajske vojske; tudi gledé vojene tehnike smo precej mirni. Pa kar je strašno ruskemu srcu, kar vzbuja v njem ne bojazen, katera izvira iz soznanja vlastne slabosti, a bojazen, katera se korenini v uzrokih, kateri nijso odvisni od boječega se subjekta, to je sila elementarne vrste, katera zamore našim vojskam pričiniti bolj strašno in gibeljno škodo, čem vsa mogočna turška obrana. — Gromadno vodovje Dunava, strašna vročina pridunavskih krajev, golost turškega bregovja, najgotovješe znamenje turškega vandalizma, močvirje one Bulgarije, katera leži okolo kolena Dunavskega toka etc etc. Vse to je i slišati strašno, a če veš, da mora črez ono naša mnogoštevilna, teška vojska: srce zamira — —. Rusko občinstvo vse to dobro zna, je tudi dobro znalo, ko je zahtevalo od svoje vlade energično, samostojno politiko, kar sem vam v svojem času poročal, govoreč, ka o francoskem šovinizmu leta 1870. v Rusiji ni sledu nij bilo.

Najbolj pa nas vznemirja strašni položaj, v katerem je zdaj junaška Črna gora.

Prehod črez Dunav bo najbrže uže končan, ali prav za prav še le načrt, ko dobite moje pismo. Bode-li Črna gora v prahu ali zmagonosna, kakor še nij bil narodič, nikdo pri nas ne more doumevati si. Če bode prvo, vprašam uže denes jugoslovanski politični svet: Je-li mogoče, da se neki še potem ne odreko od politike, katero morda tira ne zagovornik, pač pa rabelj najhrabrejšega slovanskega brata?!

—r.

\*) Kakor je vidno, bil je ta dopis pisan v Rusiji še predno se je tam vedelo za važni prehod ruske armade črez Dunav in za velikansko zmago naših bratov slavjanskih sokolov v Črnej gori. Vse jedno ga pa podajemo bralecem kot opis tedanjega javnega mnenja v svetelj Rusiji.

Ur.



## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 2. julija.

Iz **Dunaja** poroča telegram: Vladna „Montags-Revue“ piše: Diplomatično in vojniško je politika Avstro-Ogerske popolnem nevezana in prosta do zdaj. Vojni dogodki se tako vrše kakor je po vseh preudarkih le pričakovati. Stvari, ki se razvijajo na balkanskem poluotoku, dajejo skoro gotovo dokazovanje, da bode vojna ostala omejena le na Turčijo in Rusijo. Vajnejši nalog prihaja še le po končaneji vojski. Če se Rusija drži svojega slovesno postavljenega programa, kateri namerava le zboljšanje stanja krščanskih prebivalcev, bila bi to razmerno najvažnejše rešenje vprašanja; vojne določbe pa imajo tudi konsekvencije, ki večkrat omečejo najbolj pošteno mišljene obljube in razglase. Nekove ideje, ki bi rasle z vspehi ruskih bajonetov, nekove poskuse vevlastne, morala bi Avstro-Ogerska z vsemi močmi zadržavati in braniti. Ukrepljenje avstro-ogerske države, nova moč njenega osrednje-evropskega položaja, to more biti jedino rezultat vseh dejanj, ki jih more prinesiti sklepanje miru in diktirati avstrijskim državnikom. Cela Evropa bode delovala pri uredbi novega reda. Mi smo prepričani, da Evropa ne bode ničesa dovolila, kar bi bilo zoper interes Avstrije. Bitje in življenje Avstrije je tako potrebno, da jej ne bode nihče branil, če bode ona morala na svojo hrabro vojsko apelirati... Za svoje interese bomo, če treba tudi meč na vago vrgli...

V **Pragi** je bila slavnost na spomin Jana Husa letos prepovedana...

**Hrvatski** zastopnik na državnem zboru peštanskem, Mihajlovič, dozdej eden izmed oportuncev, govoril je 1. julija v Osijeku na javnem taboru, vršečim se zaradi železnice in rekel te le besede: „Na ogerško vladu se nij zanašati, — Hrvatska-Slavonija se nema od nje ničesa nadejati, ker se vse naredbe vrše le v samem magjarskem interesu.“ Da bi čul te besede ves hrvatski narod, ker resnične so.

### Vnanje države.

Cela denašnja vnanja politika se osredotočuje v orientalnem vprašanju, to je v velikej vojski Slavjanstva ruskega proti glavnemu protivniku našega roda, Turčinu. To pa spredaj obravnavamo. Vsa druga vprašanja so menj važna.

V **angleškej** zbornici je izjavil Bourke v imenu vlade, da nič ne ve o „grozovitostih“ katere bi Rusi v Aziji doprinašali. (Turki in njih prijatelji so zopet lagali.)

## Dopisi.

**Iz Loža** 30. junija. [Izvirni dopis.]

Naše mesto in vsa dolina je do sedaj vedno jednoglasno volila narodne kandidate izvzemši le par komandiranih, ki so pa od denes do jutri. Tudi pri tej volitvi smo mislili, da bode šlo vse redno, a mi obračamo, nemčurji pa obrnejo. Dolina je pač volila 10 narodnih možakov, ki bodo jednoglasno volili priporočana dr. Zarnika in dr. Vošnjaka, a za mesta kandidira proti g. Obrezi nekov dr. Deu, zaspan advokat iz Postojne. Pripeljal se je pred nedolgo sam v naše mesto in agitiral s pomočjo par človečkov za-se. Kako je agitiral?! Dobil si je nekega „gospoda“, kateri pri nas ravno ne sluje posebno, kajti znan je kot velik skopuh. On si ne privošči zjutraj kaj jedi, da bi jo sam plačal, ampak hodi po hišah in z družino je kašo, zelje, krompir itd. samo da zastonj. Naše kuharice so ga podile uže z burkljami, a vendar se ne umakne ta podrepna muha; mi smo si uže pripravili ajdovce, du mu pokadimo. Drugi „gospod“ pa

je doslužen vojak — častnik, od katerega njegovi kameradi le slabo pripovedujejo in katerega ideja je njegov trebuh in pa škaf vina. S tema dvema se torej Deu napravi na delo; se ve da treba je bilo prej grlov namazati. Potem so začeli loviti glase. Toda mi smo jih zavrnili. Poklicala je ta trojica tudi Podgradarja in omenjeni vojak — častnik (?) — ga nagovori: „Vi. dajte mi roko, da boste to storili, kar vam bom jaz rekel!“ „O. zakaj ne, če bode mogoče,“ odgovori mož. „To je prav lahko,“ komandira oni, „vi mi daste roko, da boste tega-le g. Deva volili!“ „Ne, tega pa ne,“ odgovori pametni mož, se zavrti na peti ter otide. Rekli so tudi, da g. Obreza na laško stran drži. (?) Kaj če to pomeniti? Toda, takim ljudem je vse dobro. Oni mislijo, da smo mi tako neumni, da nas bodo slepili s takimi besedami. Dalje so nam pravili, da bode g. Obreza nam sodnijo vzel in v Cirknico prestavil. To je zopet neumnost, kajti Cirkničani sami prosijo, da bi k nam prišli in pri nas itak mora biti sodnija, ker je velik okraj. Le jen par meščanov so preveč z vinom napojili in sta jim za to obljubila, da bosta volila Deva. Pa mi se nadejamo, da si bosta to še dobro pomislila in bosta volila z nami g. Obreza. Meščanje! Pokažimo tem nemčurjskim ljudem, da mi hočemo ostati narodni, kakor so bili naši očaki, ki so se hrabro potezali za svoje narodne pravice, pokažimo jim, da naše mesto je jedno tistih mest, ki je popolnem domače, kjer nij sovražnikov naše mile domovine, pokažimo jim to s tem, da volimo jednoglasno gospod A. Obrezo!

**Iz Šent Jarneja** na Dolenjskem [Izv. dopis.] Pri nas je bila volitev volilnih mož 26. jun. Volili smo 6 poštenih narodnjakov, 7. gosp. Bučar naš župan, je še omahljiv. (Kakor čujemo, hoče baže nemčurska stranka g. Bučarja za kandidata postaviti za dolenjska mesta i trge). Ako ga res postavijo nasprotniki za svojega kandidata, mu lahko uže naprej rečemo, da bode strašansko — propal.

Rezultat volitve je nasprotno stranko popolnoma iznenadil; vsi poparjeni so bili, ker se tako sijajne narodne zmage nijso nadejali. Agitirali smo namreč brez posebnega hrupa bolj na tihem; vsak naših kmečkih volilcev segel je v roko, da voli le poštene može, narodnjake in res prišlo jih je na volišče celo 89. Da se jih je toliko volitve udeležilo, ima seveda tudi g. župan zasluge. Poslal je namreč k vsakemu na dom srenjskega slugo s polo, da se mora za volitve podkrižati in gotovo volit priti. Naročeno je bilo strogo vsacemu volilcu od nasprotne strani, da mora tiste volili, koje voli g. župan omahljivec ali polunemčur. Duhovščina takrat nij prva volila, kot je bilo navada, ampak porinjena je bila nazad, najbrž radi tega, da bi kmetje ne imeli dobrega izgleda.

Pri vseh takovih in jednacij nemškutarjskih sredstvih smo vendar zmagali narodnjaki sijajno. Veseli smo te zmage tembolj, ker je kmet pri nas radi slabih časov od dveh nemškutarjskih mogočnejšev zelo odvisen, posebno nij bilo mogoče vreči g. B. (červavno mislim, da se bode spametoval, ter iz naše okolice ne bo sam šel kot bela vrana nemčurja volit), ker ima kot župan (sicer pošten in ne toliko zagrizen) potem tudi kot „kapitalist“ dosti upliva. Rekel je pak tudi ta g. B., da bode

na vsak način g. Pfeifer izvoljen. — Volitve vršile so se cele 3 ure.

V dopisu z Dolenjske je bil nedavno opisan gospod, ki je jedenkrat narodnjakom volit priti obljubil, na dan volitve se pa na pohod podal. Žalibog imamo tudi mi takovega gospoda. Ta strahopezljivec zove se Janez V., i le zaradi tega, ker upa kmalu na penzijo, če ravno ima kot župnik uže dosti lastnega, da bi se mu ne bilo bati, se je na dan volitve peljal v šmarješke toplice.

Prav žal nam je za tako priletnega gospoda, da si s takim činom gre svojo čast v narodnih stvarih skruniti. Kaj je porekel grški modrijan Sokrat, ko so ga hoteli zapeljati, naj bi izmuzal se, ter rešil svoje življenje?

Mej našimi marljivimi agitatorji za slovensko stvar zaslužita javno pohvaljena biti naša gospoda kaplana, posebno gosp. Jančigar. Pri nas je g. J. zelo priljubljen; vsak kmet ga spoštuje. Njegova beseda kmetu velja, zato ta res čudna prikazen — da, ko so nemčurji najboljše za se upali — so nepričakovano narodnjaci zmagali.

Tudi bližnja K ostanjevica se je postavila na noge, volila je same značajne narodnjake. Od vseh stranij se pripoveduje, da nemčurji uže obupujejo. Narodnjaci naj bodo vendar na oprezu. V zadnjem hipu še nam zna nemčur škodovati rabeč znana sredstva osleparjenja, podkupovanja itd. Vsak naš naj stori svojo domovinsko dolžnost. Mož naj možu v roko seže, da voli narodnjaka — naj tudi nemčurjski grom i strelé valé se nanj. Tako bodrimo k značajnosti i politični zrelosti.

Mi smo uže sedaj preverjeni, da je zmaga na Dolenjskem povsod naša, ali delati je še treba, da bode zmaga sijajna, da nemčurstvo propade popolnoma; da stopimo na volišče kot jeden mož, da izderemo nemčurstvu zadnje slabe korenike ter ga uničimo za vse vekov veke. —u.—

### Iz Radovljanskega okraja

29. junija [Izv. dopis.] Do denes nij še nam naznanjeno bilo, kedaj bodemo zaupne može volili. „Pa saj nijso na nas pozabili,“ vprašam bolj zavedenega narodnjaka. Kaj mi je on odgovoril, tega ne smete vi natisniti, bili bi konfiscirani. Za take zaupne može, ki bi potem od nemčurjev priporočanega kandidata gospoda Dralko volili, ne maramo. Res je za zdaj še nam dosti po volji bilt ali tega zaupanja pa v tako kratkem času nij še pridobil, da bi smel kandidirati. On naj doma dela za svoj okraj, politiko pa naj nam prepusti. Posebno če se da od nemškutarjev priporočati, ne bo nič povišal zaupanja do sebe. Sedaj je pa vse ljudstvo z veseljem si zapomnilo včeraj naznanjenega narodnega kandidata gospoda dr. Poklukarja. On je mož za naš okraj. Njemu so znane vse naše težave, vse težave tistih, ki toliko zavoljo Jelovice trpe čez 30 let in upanje je naše, da bode dr. Poklukar drugi Vilj. Pfeifer, ki se za svoje Dolenjce tako možato poteza, da nas je veselje. Dobro vemo, da se bode tudi naš prihodnji poslanec za vse naše težnje izročene mu, dobro potegoval. Živel v si nasvetovani narodni kandidatje. Zinaga upamo bode sijajna narodna. Zato držimo vkup!

Kaj pa vi, naši vrli sosede Tržičani! Stopite na noge in volite 10. srpana od narodnega odbora priporočanega kandidata s Kamničani in narodnimi Radovljčani, gospoda Sta-



reta. Saj so minoli tisti časi, ko so bili kakor gospodovalci nemškutarji čez vas, sedaj nič niso. Sedaj pokažite svetu, da je slavno slovensko mesto Tržič pod Ljubelom tudi se vzbudilo, da pozna mater svojo, in da so sinovi Slave v njem, ki se ne dajo pregovoriti tistim zavitim nemškim agitatorjem, da bi dali slovenskemu mestu namesto slovenskega ali kranjskega lica tursko-nemško larfo. Ne udajte se!

### Domneve stvari.

— (Iz Litije) se nam poroča, da so voljeni trije narodni možje za volilce in sicer s 109 glasovi! Torej v tako malej občini, kakor je litijska, tu, kjer glavni agitator nemškutarjev, tist mrtvaški ptič zadnjega zbora stanuje, taka sijajna narodna zmaga!

— (Iz Preserij) se nam piše: Slavno uredništvo! Naznanjam vam, da so bili 30. t. m. pri nas 4 odločni narodnjaki izvoljeni. Slava vrlim volilcem!

— (Iz Borovnice) se nam piše, da so bili 30. t. m. voljeni za volilne može gg. Ant. Jugovec, župnik, Josip Telban, župan in Lovro Verbič, posestnik, može goreči za narod, kateri bodo na dan volitve svojo sveto dolžnost storili.

— (Na Blokah) so vsi narodni volilni može.

— (Iz Cerklj) se nam piše: Volitve volilnih mož so se v Cerkljah na Gorenjskem vršile 26. jun. t. l. Izvoljeni so zanesljivi narodnjaki: trije g. duhovniki in štirje kmetijski posestniki. Isto tako smo izvedeli iz Šent-Jurja, kjer so bile volitve 27. jun. Pri nas nasprotna stranka nij agitirala, ker si je bila propada zvesta; drugače pa v Šent-Jurji. Na vse kriplice so delali nasprotniki, pa na dan volitve jim je srce upadlo.

— (Od Zagorja na Notranjskem) se nam piše: S tem vam poročamo, da se je denes volitev volilnih mož za deželne poslance vršila za občini Zagorje in Knežak. Radostnim srcem naznanjamo, da je bil izid volitve po vsem sijajen naroden, kajti volili smo v obeh občinah šest poštenih, zanesljivih in narodnih mož, kateri bodo na dan volitve v Postojni neustrašljivo glasovali za naša vrla zagovornika kandidata gg. dr. Vošnjaka in Zarnika. Ob enem moram pa tudi konstatirati, da nam tu na Pivki kakov črn vran malo pod pazduho o zadevi agitacije segne, a vse zastoj. Nekovi „gospod“ iz Bistrice — tako namreč je pripovedoval nek kmet volilec iz Ru., je prigovarjal, naj le tista volijo, koja bodeta gg. F. iz J. in M. V. iz T. volila. Tu se gotovo kaže neznosna nemčurska posiljenost, kajti da bo našega korenjaškega Pivčana na limance ujel, pač nij lahko, ker tu niso še nemčurji ovajili si naših tal. Tudi nekog. F. L. si mnogo prizadeva, da bi bil privrženec Devov izvoljen za dež. poslanca. Toda vse to napenjanje in pritiskanje ne bode našim možem — volicem nič zabavljalo, ampak oni bodo ostali Pivškim stenam enaki. Živeli!

— (Ljubljanska nemškutarska kandidata) za deželni zbor sta, kakor je bilo uže naprej lahko prorokovati, dozdanja dva: g. Kaltenegger in advokat Schrey. Prvi je bil vsaj toliko pošten, da je v svojem ogovoru rekel, da ne kandidira tako, kakor drugi udje njegove ustavovernemškutarske stranke, namreč, da bi obetal nižje davke doseči, ker treba je

časa in študij, da se rešijo zdaj prikazujoča se finančna vprašanja. To priporočamo v prevdarek nemškutarskim sleparjem, ki po deželi in po mestih „Tagblatt“ širijo in lažnjivi oklice „Kmetje“ razprostrirajo. — Drugi kandidat, zagrizeni sovražnik slovenskega ljudstva, Schrey pak je naglašal, da bode za razširjanje nemške kulture deloval. Govorec o svojej delavnosti je pozabil, da je zmirom le samo domačinom zabavljaj. Kar je o svojih zaslugah govoril, je prosta laž. Komandirani nemškutarski volilci, ki svojega mnenja niti imeti ne smejo, ti so se ve da pritrjevali.

— (Tiskovna pravda.) Kakor smo slišali, imel bode „Laib. Tagblatt“ resp. njegov dopisnik iz Radeč tiskovno pravdo pred porotniki, ker je g. radeškega fajmoštra razžalil z lažjo, da je za papeža nabran denar potrosil za volilno agitacijo, kar je ravno toliko, kakor da bi ga tatvine dolžil. Bomo videli, kako bodo nemškutarji dokaz resnice vodili.

— (Iz Barke) na Goriškem 29. junija se nam piše: V torek večer smo barški „fantje“ palili „na gromadi“ kres se strelom in petjem „hej Slovani!“ ker nam je ta dan „Sl. Narod“ donesl veselo novico; da so naši vrli bratje Rusi prekoračili silni Dunav. Živela slavjanska zavednost naša!

— (Rodovitna krava.) Z Dutovelj na Krasu se nam piše, da tamkajšnji cerkvenik A. Žvab ima kravo, katera je dne 1. julija t. l. zjutraj ob dveh po polnoči storila štiri teleta, vse prav močna in zdrava, ter lepega razvitka. Omenjena krava je uže prej imela ob enem jenkrat tri, in dvakrat po dve teleti, torej v štirih letih zaporedoma najst telet.

— (Hrvatje o naših volitvah.) Pod naslovom „Izborni pokret u Kranjskoj“, piše hrvatski „Primorac“: U prvoj polovici budućega mjeseca vršiti će se u Kranjskoj izbori za zemaljski sabor. Izbori neće biti samo znameniti za Slovence, već za sve nas Slavene, navlastito pako za Hrvate. Nije zaista ravno dušno za nijednoga Hrvata, tko će u Ljubljani ovladati zemaljskim saborom, da li . . . niemstvo i nemškutarstvo ili narodni slovenski duh. Tko pozna pogibelj, u kakovoj još sveudilj lebde naša braća Slovenci, tko zna, kako je i uz prošasti narodni sabor teško gotovo nemoguće bilo, da Slovenci izhode isto prava svomu jeziku i narodnosti, taj će pojmiti, koliko bi to bio udarac slovenskomu narodu, da u kranjskomu saboru zavlada narodni protivnici, da zature u kut i manjnu narodne pobornike, te obustave svaki napredak u narodnom duhu. Bila bi to u istinu narodna katastrofa. Na koliko se dosad vidi, mogli bi Slovenci opet sjajno pobjediti, al uz uvjet, da svi birači do slednjega izvrše svoju narodno dužnost.“

## Oljnobarvene podobe

in sicer:

podobe svetnikov, pokrajin, genre-podobe, so ravno v velikej izbiri 500 komadov v elegantnih okvirih doše, in se po jako nizkih cenah tudi na mesečne obroke prodajajo; takim, ki takoj plačajo, se popušta 10% do 15%.

Tudi velika izbirtka zrkal je na skladišču.

Spoštovanjem

F. Rudl,

(173—1)

kongresni trg, šte. 7.

### Dunajska borza 2. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

|                              |     |      |    |     |
|------------------------------|-----|------|----|-----|
| Enotni drž. dolg v bankovcih | 61  | gld. | 10 | kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru    | 66  | "    | 30 | "   |
| Zlata renta                  | 72  | "    | 50 | "   |
| 1860 drž. posojilo           | 111 | "    | 75 | "   |
| Akcije narodne banke         | 774 | "    | —  | "   |
| Kreditne akcije              | 144 | "    | 80 | "   |
| London                       | 124 | "    | 90 | "   |
| Napol.                       | 9   | "    | 99 | "   |
| C. z. cekini                 | 5   | "    | 91 | "   |
| Srebro                       | 09  | "    | 40 | "   |
| Državne marke                | 61  | "    | 35 | "   |

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobi:

VIII. zvezek „Listki“:

## Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenl. dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

## Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v otrocih, na živcih, dalje prsno, i na jetrah; šleze naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in pralajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, prazga profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

I rešio je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem valed pranih in čutmenih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljše pripomoček, ter ostanem Vaš adani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! V sled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujsanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, treslo se se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenutek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvale, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujsanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišcanji v prsih.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na eni, ko pri zdravilih.

V prečiščen pulchri po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 1 gold. 50 kr., 2 funta 1 gold. 50 kr., 5 funtov 2 gold., 12 funtov 30 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-biscuiten v pulchrih in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 36 tas 3 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Waisenhausgasse št. 6, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specializiranih trgovcih, tudi razpošilja dušjaka inš na vse kraje po poštnih oznakah ali povsejih. V Ljubljani Ed. Wahn, J. Svo b o d a, lekar pri „zlatem oru“, v Reki pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Harsenu, v Zadru pri Androviču. (11)